

PORTRÉT LUDOVÍTA ŠTÚRA V ZBIERKE NUMIZMATIKY

Ludovít Štúr sa narodil 28. októbra 1815 v Uhrovci ako druhý syn národne orientovaného učiteľa Samuela Štúra a Anny, rodenej Michalovej. Základné vzdelanie získal doma a nižšie gymnázium absolvoval v maďarskom Győri, kde sa naučil maďarsky i nemecky. Roku 1829 sa zapísal na evanjelické lýceum v Bratislave a v novovzniknutej Spoločnosti česko-slovanskej bol zapisovateľom

Pamätná strieborná minca s nominálnou hodnotou 500 Kčs z roku 1981 bola vydaná pri príležitosti 125. výročia úmrtia Ludovíta Štúra.

a neskôr podpredsedom. Dodnes sa často spomína národná slávnosť členov spolku a študentov lýcea na Devíne 24. apríla 1836, na ktorej si viacerí účastníci dali slovanské mená – Ludovít Štúr prijal meno Velislav. V septembri 1838 odišiel na univerzitu v Halle a stal sa vedúcou

osobnosťou slovenského národného hnutia ako pedagóg, kodifikátor spisovného jazyka, novinár a politik. O päť rokov neskôr na fare v Hlbokom sa spolu s Jozefom

Miloslavom Hurbanom, Michalom Miloslavom Hodžom rozhodli uzákoníť spisovnú slovenčinu, ktorá mala spojiť slovenský národ bez ohľadu na náboženské vyznanie a sociálnu príslušnosť. Vedecky zdôvodnil potrebu kodifikácie v spise *Nárečja slovenskuo alebo potreba písania v tomto nárečí* a gramatickú sústavu jazyka načrtol v spise *Nauka reči Slovenskej*. Ludovít Štúr naďalej prednášal už len ilegálne, roku 1844 stál pri vzniku spolku Tatrín. Roku 1845 začal vydávať Slovenskije národňje novini s literárnou prílohou Orol tatránski, v ktorých sa zaoberal aktuálnymi hospodárskymi a politickými problémami. Roku 1848 sa zúčastnil Slovanského zjazdu v Prahe, myšlienka vytvorenia všeslovanského útvaru sa tam však nestretla s pochopením. Po vypuknutí revolúcie sa Štúr priklonil na stranu Viedne, zúčastnil sa slovenského povstania, ale po opätovnom sklamaní z reakcií cisárskeho dvora sa vrátil do Uhrovca, kde žil pod politickým dozorom. Po smrti brata Karola v roku 1851 sa presťahoval do Modry a ujal sa starostlivosti o rozvetvenú rodinu. Onedlho ho zastihla smutná správa o smrti otca a dlhoročnej priateľky Adely Ostrolúckej a matky. Koncom roka 1855 sa na poľovačke v modranskom chotári nešťastne zranil a o pár týždňov zraneniam podľahol.

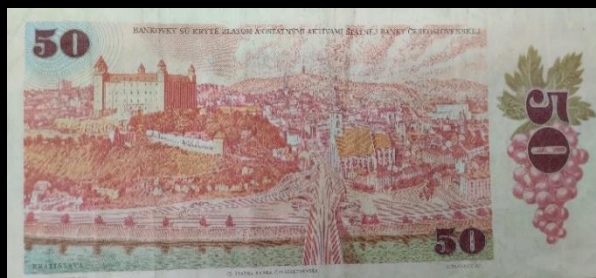
Štátovka, desať korún, Slovenská republika, 1943. Na líci v hrubom ozdobnom ráme vpravo umiestnený portrét Ludovíta Štúra (autor: Jozef Božetěch Klemens), v strednej a ľavej časti červeným písmom bankovkové číslo: 023092 a čiernou farbou nápis: SLOVENSKÁ REPUBLIKA/DESAT KORUN SLOVENSKÝCH. Podpísaný minister financií: Dr. Mikuláš Pružinský. Autori bankovky: Jozef Vlček, Martin Benka. Tlačiareň: Neografia, Turčiansky Svätý Martin.

Na rube vľavo veľká hodnotová číslica: 10 s nápisom: SLOVENSKÁ REPUBLIKA. Vo vnútornej podtlačí nápis: DESAT KORUN SLOVENSKÝCH. Vpravo zatišie vyobrazujúce jahody, huby, oštiepok, čečnu a črpk.

Bankovka, päťdesiat korún, Československá socialistická republika, 1987. Bankovka na Slovensku v platnosti do 7. februára 1993. Na líci v pravej časti portrét Ludovíta Štúra, s letiacim orlom (Aquila chrysaetos) a vrchom Kriváň.

Na rube bankovky pohľad na Bratislavu s Bratislavským hradom a Mostom Slovenského národného povstania nad Dunajom. Autori bankovky: Albín Brunovský, Václav Fatj, Ladislav Šarban. Tlačiareň: Státní tiskárna cenin, Praha.